

ויקמו וילכו יזדו אל באר עֵבֶעַ וישֵׁב אברהם בבאר עֵבֶעַ

ויהי אזורי הדברים האלה ויגד לאברהם לאמר הנה ילדה מלכה גם הוא בנים כזוזר אזור את עוֹץ בכרו ואת בוז אזיו ואת קמואל אבי ארם ואת כשד ואת זוזו ואת פלדש ואת ידלף ואת בתואל ובתואל ילד את רבקה שִׁמְצָה אלה ילדה מלכה כזוזר אזיו אברהם ופילגשו ושִׁמְצָה ראומה ותלד גם הוא את שבזו ואת גוזם ואֶת תוזשִׁי ואת מעֵכָה

ויהיו זויי שרה מאה שנה ועשרים שנה וישֵׁב עֵבֶעַ שְׁנֵי זויי שרה ותמת שרה בקרית ארבע הוא זוזרון בארץ כנען ויבא אברהם לספד לשרה ולבנותה ויקם אברהם מעל פְּנֵי מתו וידבר אל בני זות לאמר גר ותושב אנכי עִמָּכֶם דַּעוּ לִי אֶזְזוֹת קבר עִמָּכֶם ואקברה מתי מלפני ויעצו בני זות את אברהם לאמר לו שִׁמְצָנוּ אֲדָנִי נְשִׁיאָ אֱלֹהִים אֵתָה בתוכנו במבזר קברינו קבר את מתך אישׁ מבוזו את קברו לא יכלה ממך מקבר מתך ויקם אברהם וישֵׁתֵּחוּ לַעֲם הָאָרֶץ לִבְנֵי זות וידבר אתם לאמר אם ישׁ את נְפִשְׁכֶם לקבר את מתי מלפני שִׁמְצוֹנִי ופָּנֵנוּ לִי בַּעֲפְרוֹן בֶּן צֹזֹר ויתן לִי את מערת המכפלה אשר לו אשר בקצה שדהו בכסף מלא יתננה לִי בתוככם לאזוזת קבר ועֲפְרוֹן ישֵׁב בתוך בני זות ויען עֲפְרוֹן הִזְזִיתִי אֵת אֲבִירָה בִּאֲדָנִי בְנֵי זות לְכָל בְּאִי שֶׁעָר עִירוֹ לֹא אֲדָנִי שִׁמְצָנִי הַשְּׂדֵה נָתַתִּי לָךְ וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר בּוֹ לָךְ נָתַתִּיהָ לַעֲנִי בְנֵי עָמִי נָתַתִּיהָ לָךְ קבר מתך וישֵׁתֵּחוּ אֲבִירָה לַפְּנֵי עַם הָאָרֶץ וידבר אל עֲפְרוֹן בִּאֲדָנִי עַם הָאָרֶץ לֹאמַר אֵךְ אִם אֵתָה לוֹ שִׁמְצָנִי נָתַתִּי כֶּסֶף הַשְּׂדֵה קֹז מִמֶּנִּי ואקברה את מתי שִׁמְצָה ויען עֲפְרוֹן אֵת אֲבִירָה לֹאמַר לוֹ אֲדָנִי שִׁמְצָנִי אֶרֶץ אַרְבַּע מאת שקל כסף ביצי ובינך מה דוּא ואת מתך קבר וישָׁמַע אֲבִירָה אֵל עֲפְרוֹן וישָׁקֵל אֲבִירָה לַעֲפָר אֵת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דָּבַר בִּאֲדָנִי בְנֵי זות אַרְבַּע מאות שקל כסף עֹבֵר כִּסְזוֹר ויקם שִׂדֵה עֲפְרוֹן אֲשֶׁר בַּמְּכַפְלָה אֲשֶׁר לַפְּנֵי מִמְרָא הַשְּׂדֵה וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר בּוֹ וְכָל הָעָץ אֲשֶׁר בַּשְּׂדֵה אֲשֶׁר בְּכָל גְּבוּל סָבִיב לִאֲבִירָה כִּימָקְנָה לַעֲנִי בְנֵי זות בְּכָל בְּאִי שֶׁעָר עִירוֹ וְאֶזְזוֹרִי כֶן קבר אֲבִירָה אֵת שִׂדֵה אֵשֶׁתוֹ אֵל מַעֲרַת שִׂדֵה הַמְּכַפְלָה עַל פְּנֵי מִמְרָא הוּא זֹזְרוֹן בָּאָרֶץ כְּנַעַן ויקם הַשְּׂדֵה

כה

לו

וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר בּוֹ לִאֲבִירָה לֹאזֹזֹת קבר מאת בני זות ואֲבִירָה זָקֵן בָּא בִּימֵיָם

ויהוה בֵּרַךְ אֵת אֲבִירָה בְּכָל וַיֹּאמֶר אֲבִירָה אֵל עֲבָדוֹ זָקֵן בֵּיתוֹ הַמִּשְׁלָל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ עֵשִׂים נָא יָדְךָ תִּזְזֹת יָרֵכִי וְאֲשַׁבֵּיעַךְ בִּיהוֹה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֱלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא תִקְזֹז אֵשֶׁה לִבְנֵי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אֲנִי וישֵׁב בִּקְרָבוֹ כִּי אֵל אֲרִצִּי וְאֵל מוֹלֵדִי תִלָּךְ וְלִקְזֹזֹת אֵשֶׁה לִבְנֵי לִי צֹזֶק וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַעֲבָד אוֹלִי לֹא תֵאָבֵה הָאֵשֶׁה לְכַלֵּת אֶזְזוֹרִי אֵל הָאָרֶץ הַזֹּאת הַהֵשֵׁב אֵשֵׁיב אֵת בֶּן אֵל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵצֵאת מִשָּׁם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲבִירָה הַשְּׁמָר לָךְ פֶּן תֵּשֵׁיב אֵת בְּנֵי שִׁמְצָה יְהוֹה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לִקְזֹזֹנִי מִבֵּית אֲבִי וּמֵאָרֶץ מוֹלֵדִי וְאֲשֶׁר דָּבַר לִי וְאֲשֶׁר נְשַׁבַּע לִי לֹאמַר לִזְרַעְךָ אֵתָה הָאָרֶץ הַזֹּאת הוּא יִשְׁלָחוּ מַלְאָכָיו לַפְּצֹךְ וְלִקְזֹזֹת אֵשֶׁה לִבְנֵי מִשָּׁם וְאִם לֹא תֵאָבֵה הָאֵשֶׁה לְכַלֵּת אֶזְזוֹרִי וְתִקִּית מִשְׁבַּעַתִּי וְאֵת רַק אֵת בְּנֵי לֹא תֵשֵׁב שִׁמְצָה וישָׁם הַעֲבָד אֵת יָדוֹ תִּזְזֹת יָרֵךְ אֲבִירָה אֲדָנִי וישָׁבַע לוֹ עַל הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּקְזֹז הַעֲבָד עֲשֶׂרָה גְּמָלִים בְּגָמְלֵי אֲדָנִיו וַיִּלָּךְ וְכָל שָׁוֵב אֲדָנִי בִידוֹ ויקם ויָלָךְ אֵל אֶרֶם נְדָרִים אֵל עִיר צֹזֹר ויִבְרַךְ הַגְּמָלִים מוֹזוֹן לַעִיר אֵל בָּאֵר הַמַּיִם לַעֲת עָרֵב לַעֲת צֵאת הַשָּׁמֶל וַיֹּאמֶר יְהוֹה אֱלֹהֵי אֲדָנִי אֲבִירָה הַקְּרָה נָא לַפְּנֵי הַיּוֹם וְעֲשִׂיהָ זֹסֵד עִם אֲדָנִי אֲבִירָה הַנָּה אֲנִי נִצֵּב עַל עֵין הַמַּיִם וּבְנוֹת אֲנִישֵׁי הָעִיר יֵצֵאת לַשָּׂאֵב מִיָּם וְהִיָּה הַעֲעָר אֲשֶׁר אֹמַר אֲכִיָּה הַנִּי נָא כֹדֶךְ וְאֵשֶׁתָּה וַיֹּאמֶרָה שֵׁתָה וְגַם גְּמָלִיךָ אֵשֶׁקָה אֵתָה הַכְּזֹזֹת לַעֲבָדְךָ לִי צֹזֶק וְכֵה אֲדָנִי כִי עֲשִׂית זֹסֵד עִם אֲדָנִי וידָנִי הוּא שָׁרֵם כֹּלָה לִדְבַר וְהִנֵּה רַבְּקָה יֵצֵאת אֲשֶׁר יִלְדָה לְבַתְּוָאֵל בֶּן מַלְכָּה אֵשֶׁת צֹזֹר אֶזְזוֹר אֲבִירָה וְכֹדָה עַל שִׁכְמָהּ וְהַעֲעָר שִׁבַּת מִרְאָה מֵאֵד בַּתְּוָלָה וְאִישׁ לֹא יִדְעָה וְתִרְדֵּה הַעֲנִיָּה וְתִמְכֹּלָה כֹּדָה וְתַעֲלֵל וירָץ הַעֲבָד לִקְרָאתָהּ וַיֹּאמֶר הַגְּמָלִי אֲדָנִי נָא מַעֲשֵׂה מִיָּם מִכֹּדֶךְ וְתֹאמַר שֵׁתָה אֲדָנִי וְתִמְהָר וְתִרְדֵּה כֹדָה עַל יָדָה וְתִשָּׁקָהּ וְתַכֵּל לַהֲשִׁיקָתוֹ וְתֹאמַר גַּם לְגָמְלִיךָ אֵשֶׁתָּה עַד אִם כָּלֹ לַשֵּׁתָת וְתִמְהָר וְתַעֲרֵר כֹּדָה אֵל הַשִּׁיקָת וְתִרָץ עוֹד אֵל הַבָּאֵר לַשָּׂאֵב וְתִשָּׁאֵב לְכָל גְּמָלָיו וְהָאִישׁ מִשֵּׁתָתָה לָהּ מוֹזוֹרִישׁ לַדְּעֵת הַהִצְלִיחַ יְהוֹה דְּרָכּוֹ אִם לֹא וְהִי כֹאֲשֶׁר כָּלֹ הַגְּמָלִים לַשֵּׁתָת וַיִּקְזֹז הָאִישׁ צֹזֶם זָהָב בַּקֶּץ מִשָּׁקְלוֹ וישָׁנִי גְּמִידִים עַל יָדָה עֲשֶׂרָה זָהָב מִשָּׁקְלָם וַיֹּאמֶר בַּת מוֹ אֵת הַצִּידִי נָא לִי הַיֵּשׁ בֵּית אֲבִיךָ מִקְדָּם לָנוּ לְכִיךָ

3

4 ותאמר אליה בת בתואל אנכי בן מלכה אשר ילדה
לנזור ותאמר אליה גם תבן גם מספוא רב עמנו
גם מקום כלון ויקד האיש ויעדתו ליהוה ויאמר
ברוך יהוה אלהי אדני אברהם אשר לא עזב זסדו
ואמתו מעם אדני אנכי בדרך נזוני יהוה בית אדני
אדני ותריץ הנער ותגד לבית אמה כדברים האלה
ולרבקה אזו ושמו לבן וירץ לבן אל האיש הזונה
אל העין והי כראת את הנזם ואת הצמדדים עכל
ידי אזותו וכשמעו את דברי רבקה אזותו לאמר
כה דבר אלי האיש ויבא אל האיש והנה עמד עכל
הגמלים עכל העין ויאמר בוא ברוך יהוה למה תעמד
בזוץ ואנכי פציתי הבית ומקום לגמלים ויבא האיש
הביתה ויפתחו הגמלים ויתן תבן ומספוא לגמלים
ומים לרזון רגלו ורגלי האנשים אשר אתו וישעם
לפניו לאכל ויאמר לא אכל עוד אם דברתי דברי
ויאמר דבר ויאמר עבד אברהם אנכי ויהוה בך
את אדני מאד ויגדל ויתן לו צאן ובקר וכסף וזהב
ועבדים וישפוזת וגמלים וזמרים ותלד שרה אשת
אדני בן לאדני אזורי זקנתה ויתן לו את כל אשר
לו וישבעני אדני לאמר לא תקוז אשה לבני מבנות
הכנעני אשר אנכי ישב בארצו אם לא אכל בידת
אבי תלך ואל מישפוזתי ולקוזת אשה לבני ואמר
אל אדני אלי לא תלך האשה אזורי ויאמר אלי
יהוה אשר התהלכתי לפניו ישלח מלאכו אתך
והשלחו דרכך ולקוזת אשה לבני ממשפוזתי ומבית
אבי אז תקנה מאלתי כי תבא אל מישפוזתי ואם
לא יתנו לך והיית צקי מאלתי ואבא היום אל העין
ואמר יהוה אלהי אדני אברהם אם ישך נא מצליח
דרכי אשר אנכי הלך עליה הנה אנכי נצב על עין
המים והיה העלמה היצאת לשאב ואמרתי אליה
העקיני נא מעט מים מכדך ואמרה אלי גם אתה
ישתה וגם לגמליך אשאב הוא האשה אשר הכיח
יהוה לבן אדני אני שרם אכלה לדבר אל לבי והנה
רבקה יצאת וכדה עכל ישכמה ותרד העינה ותשאב
ואמר אליה העקיני נא ותמהר ותורד כדה מעליה
ותאמר ישתה וגם גמליך אשאב ואשת וגם הגמלים
השקתה ואשאב אתה ואמר בת מי את ותאמר בת
בתואל בן נזור אשר ילדה לו מלכה ואשם הנזם
עכל אפה והצמידים עכל ידיה ואקד ואשתו ליהוה
ואברך את יהוה אלהי אדני אברהם אשר דחניני
בדרך אמת לקוזת את בת אדני לבנו ועתה
אם ישלכם עשנים זסד ואמת את אדני הגידו לי

5

ואם לא הגידו לי ואפנה עכל ימין או על שמאל
ויעץ לבן ובתואל ויאמרו מיהוה יצא הדבר לא
נוכל דבר אליך רע או טוב הנה רבקה לפניך קוז
ולך ותהי אשה לבן אדניך כאשר דבר יהוה והי
כאשר שמע עבד אברהם את דבריהם וישתחו
ארצה ליהוה ויצא העבד כלי כסף וכלי זהב
ובגדים ויתן לרבקה ומגדנות נתן לאזיה ולאמה
ויאכלו וישתו הוא והאנשים אשר עמו ויכלו
ויקמו בבקר ויאמר שלחני לאדני ויאמר אזיה
ואמה תשעב הנער אתנו ימים או עשור אזור תלך
ויאמר אלהם אל תאזרו אתי ויהוה העליון דרכי
שלחני ואכלה לאדני ויאמרו נקר אצלך ונשאלה
את פיה ויקראו לרבקה ויאמרו אליה התלכי עם
האיש הזה ותאמר אלך וישלחו את רבקה אזתם
ואת מצותה ואת עבד אברהם ואת אנשי ויברכו
את רבקה ויאמרו לה אזנתו את היי לארפי
רבבה ויריש זרעך את שער שצאמי ותקם רבקה
ונערתי ותרכבה עכל הגמלים ותלכנה אזורי
האיש ויקוז העבד את רבקה ויכר ויצאק בא
מבוא באר לזי ראי והוא ישב בארץ הנצב ויצא
יצאק לשונו בשדה כפזות ערב וישא עיניו וירא
והנה גמלים באים ותשא רבקה את עיניה ותרא
יצאק ותפל מעל הגמל ותאמר אל העבד מי האיש
הלזה ההלך בשדה לקראתנו ויאמר העבד הוא
אדני ותקוז הצעיר ותתכס ויספר העבד ליצאק
את כל הדברים אשר עשה ויבאה יצאק האלה
שרה אמו ויקוז את רבקה ותהי לו לאשה ואהבה
ויצו יצאק אזורי אמו

6

ויסר אברהם ויקוז אשה ועלמה קטורה ותלד לו
את זמרן ואת יקשן ואת מרן ואת מדין ואת ישכר
ואת ישור ויקשן ילד את ישבא ואת דדן ובני דדן
היו אשורים ולשונם ולאמים ובני מדין עיפה ועפר
וזנך ואבידע ואכלדעה כל אלה בני קטורה וינתן
אברהם את כל אשר לו ליצאק ולבני הפולגשים
אשר לאברהם נתן אברהם מתנות וישלחם מעל
יצאק בנו בעודנו זוי קדמה אל ארץ קדם ואלה ימי
שני זוי אברהם אשר זוי מאת שנה ושבעים שנה
וזמש שנים ויגוע וימת אברהם בשיבה טובה זקן
ושבע ויאסף אל עמו ויקברו אתו יצאק וישמעאל
בניו אל מערת המכפלה אל שדה עפרן בן צוזר
הזאת אשר על פני ממרא השדה אשר קנה אברהם
מאת בני חת שמה קבר אברהם ושרה אשתו

ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו וישב יצחק עם באר לחי ראי

7 ואלה תולדות ישמעאל בן אברהם אשר ילדה הגר המצרית יתפוזת שרה לאברהם ואלה שלמות בני ישמעאל בשמותם לתולדתם בכר ישמעאל לבית וקדר ואדבאל ומבלם ומשלמע ודומה ומישל זזרד ותימא יטור נפיש וקדבזה

8 אלה הם בני ישמעאל ואלה שלמות בוצריהם ובטירתם שלים עשיר נשיאם לאמתם ואלה שלים זוי ישמעאל מאת שלמה ושלשים שלמה ושלם שלים וילוע וימות ויאסף אל עמיו וישכנו מזוילה עד שור אשר על פני מצרים באכה אשורה על פני כל אחיו נפל

ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק ויהי יצחק בן ארבעים שלמה בקוזתו את רבקה בת בתואל הארמי מפדן ארם אחות לבן הארמי לו לאשה ויעתר יצחק ליהוה לנכח אשתו כי עקרה הוא ויעתר לו יהוה ותהר רבקה אשתו ויתרצו השנים בקרבה ותאמר אם כן לבוה זה אנכי ותלך לדורש את יהוה ויאמר יהוה לה שלים גיים בבטןך ושלים לאמים מומעך יפרדו ולאם מלאם יאמין ורב יעבד נעיר וימלאו ימיו כלדות והנה תומם בבטנה ויצא הראשון אדמוני כולו כאדרת שער ויקראו עמו עשו ואחרי כן יצא אחיו וידו אחזת בעקב עשו ויקרא שמו יעקב ויצחק בן שלשים שלמה כלדות אתם ויגדלו הנערים ויהי עשו איש דע ציד איש עדה ויעקב איש תם ישב אהלים ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו ורבקה אהבת את יעקב ויזר יעקב זזרד וצא עשו מן העדה והוא עקף ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני גא מן האדם האדם הזה כי עקף אנכי על כן קרא שמו אדום ויאמר יעקב מכרה כיום את בכרתך לי ויאמר עשו הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי מכרה ויאמר יעקב העבד לי כיום וישלם לו וימכר את בכרתו ליעקב ויעקב נתן לעשו לחם ונזיר עדשים ויאכל וישת ויקם וינך ויבז עשו את הבכרה

ויהי רעב בארץ מלכד הרעב הראשון אשר היה בימי אברהם וינך יצחק אל אבימלך מלך פלשתים גרה וירא אלו יהוה ויאמר אל תרד מצרימה שכן בארץ אשר אמר אלקי גר בארץ הזאת ואהיה עמך ואברכך כי כך

וכלרעך אתן את כל הארצות האל והקמותי את העבדה אשר נשבעתי לאברהם אביך והרבותי את רעך ככוכבי השמים ונתתי לרעך את כל הארצות האל והתברכו ברעך כל גוי הארץ עקב אשר ישמע אברהם בקלי וישמר משמתי מצותי חקתי ותורתי וישב יצחק בגר וישלם אנושי המקום לאשתו ויאמר אחתי היא כי ירא לאמר אשתי פן יהרגני אנשי המקום על רבקה כי טבת מראה הוא ויהי כי ארכו לו שלם הימים וישלם אבימלך מלך פלשתים בעד הזלזל וירא וידעה יצחק מצחק את רבקה אשתו ויקרא אבימלך ליעצק ויאמר אך הנה אשתיך היא ואין אמרת אחתי היא ויאמר אלו יצחק כי אמרתי פן אמנת עליה ויאמר אבימלך מה זאת עשית לנו כמעט שכב אחד העם את אשתיך והבאת עלינו איש וישלם אבימלך את כל העם לאמר הנה האיש הזה ובאישותו מות יומת וילרע יצחק בארץ הזאת וימלא בשלמה הוא מאה שלשים ויברכהו יהוה ויגדל האיש וילך הלך וגדל עד כי גדל מאד ויהי לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבדה רבה ויקצאו אתו פלשתים וכל הבארת אשר חפרו עבדי אביו בימי אברהם אביו סתמום פלשתים וימלאום עפר ויאמר אבימלך אל יצחק לך מעמנו כי טעמת ממנו מאד וינך משלם יצחק ויחז בנזל גר וישלם שלם וישלם יצחק ויחפר את בארת המים אשר חפרו בימי אברהם אביו ויסתמום פלשתים אחרי מות אברהם ויקרא להן שלמות כשלמות אשר קרא להן אביו ויחפרו עבדי יצחק בנזל וימצאו שלם באר מים חיים ויריבו רעי גר עם רעי יצחק לאמר כלנו המים ויקרא שלם הבאר עשק כי התעשקו עמו ויחפרו באר אחרת ויריבו גם עליה ויקרא שלמה שלמה ויעתק משלם ויחפר באר אחרת ולא רבו עליה ויקרא שלמה רחבות ויאמר כי עתה הרחיב יהוה לנו ופרינו בארץ ויעל משלם באר עשבע וירא אלו יהוה בליילה ההוא ויאמר אנכי אלהי אברהם אביך אל תירא כי אתך אנכי וברכתיך והרבותי את רעך בעבור אברהם עבדי וישלם מלכד ויקרא בשלם יהוה וישלם אהלו ויכרו שלם עבדי יצחק באר ואבימלך הלך אליו מזר ואחזת מרעהו ופיקל שר צבאו ויאמר אלהם יצחק מדוע באתם אלי ואתם שגאתם אתי ותשליחוני מאתכם ויאמרו ראו ראינו כי היה יהודה עמך